

Codul european de conduită referitor la parteneriat

Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene

Comisia Europeană

Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune

Unitatea E1

Manuscris finalizat în ianuarie 2014

Comisia Europeană și orice persoană care acționează în numele Comisiei nu sunt răspunzătoare pentru utilizarea care poate fi dată informațiilor conținute în prezenta publicație.

© Fotografie copertă: Shutterstock

Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor asupra cărora Uniunea Europeană nu deține drepturi de autor, trebuie solicitată permisiunea direct de la deținătorul (deținătorii) drepturilor de autor.

Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți răspunsuri la întrebările pe care vi le puneți despre Uniunea Europeană.

Un număr unic gratuit (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

O fișă catalografică figurează la sfârșitul prezentei publicații.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014

ISBN 978-92-79-35246-1 – doi:10.2767/53154 (Print)

ISBN 978-92-79-35223-2 – doi:10.2767/47256 (PDF)

© Uniunea Europeană, 2014

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Luxembourg

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ FĂRĂ CLOR ELEMENTAR (ECF)

CUVÂNT-ÎNAINTE

În 21 decembrie 2013, după mai mult de doi ani de negocieri, au intrat în vigoare regulamentele privind fondurile structurale și de investiții ale UE pentru 2014-2020.

Aceste regulamente stabilesc modul în care statele membre ar trebui să își planifice și să își pună în aplicare proiectele de investiții care pot fi sprijinite din suma de 325 de miliarde de euro reprezentând fondurile structurale și de investiții ale UE în decursul celor șapte ani.

Din aceste fonduri, peste 70 de miliarde de euro ar trebui investite în capitalul uman prin Fondul social european. Pentru prima dată, Fondul social european va avea o cotă minimă garantată din totalul sumelor alocate prin politica de coeziune. De asemenea, au fost prevăzute peste 6 miliarde de euro anume pentru sprijinirea tinerilor prin inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor.

Pentru a maximiza impactul acestor fonduri, este vital ca autoritățile statelor membre de la toate nivelurile – național, regional și local – să colaboreze îndeaproape unele cu altele și în parteneriat cu sindicatele, angajatorii, organizațiile neguvernamentale și alte organisme responsabile, de exemplu, de promovarea incluziunii sociale, a egalității de gen și a nediscriminării.

Prin implicarea partenerilor în planificarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor susținute din fondurile UE, statele membre vor putea oferi garanții sporite că fondurile sunt alocate acolo unde este cea mai mare nevoie de ele și că sunt utilizate în cel mai bun mod cu putință.

Toate statele membre vor trebui să respecte aceste norme privind pregătirea și implementarea programelor pentru perioada 2014-2020.

Drept urmare, statele membre vor trebui să se asigure că sunt luate în calcul toate opiniile relevante atunci când se identifică prioritățile de finanțare și când se concep și se aplică strategii de investiții de maximă eficacitate.

Această abordare bazată pe un parteneriat consolidat reprezintă una dintre inovațiile importante pe care le-a introdus Uniunea Europeană în noua politică de coeziune.

Considerăm că aceasta va contribui în mod semnificativ la garantarea faptului că fiecare euro din fondurile structurale și de investiții ale UE este cheltuit în modul cel mai eficace cu putință, pentru a răspunde la provocările economice și sociale cu care se va confrunta Europa de acum până în 2020.

László Andor
Comisarul european pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și incluziune

CUPRINS

1. INTRODUCERE	5
2. REGULAMENTUL DELEGAT AL COMISIEI	6
3. BUNE PRACTICI PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A PRINCIPIULUI DE PARTENERIAT ÎN PROGRAMELE FINANȚATE DE FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE	17

1. INTRODUCERE

Parteneriatul constituie, de mulți ani, unul dintre principiile esențiale ale aplicării fondurilor gestionate în comun ale Uniunii Europene, în special a Fondului social european (FSE). Principiul parteneriatului implică o colaborare strânsă între Comisie și autoritățile publice de la nivel național, regional și local din statele membre, precum și partenerii sociali și organizațiile care reprezintă societatea civilă.

Parteneriatul aduce o plusvaloare clară în ceea ce privește sporirea eficacității aplicării fondurilor structurale și de investiții europene (fonduri „ESI”). Acesta sporește angajamentul colectiv și asumarea politicilor Uniunii, extinde cunoștințele disponibile, know-how-ul și punctele de vedere în ceea ce privește conceperea și aplicarea strategiilor și asigură o transparență sporită în procesele de luare a deciziilor.

Principiul parteneriatului este aprobat acum pentru toate fondurile ESI. Într-adevăr, articolul 5 din Regulamentul privind dispozițiile comune a asigurat baza legală pentru adoptarea unui act delegat privind Codul european de conduită referitor la parteneriat (CECP), care va ajuta statele membre să organizeze un parteneriat semnificativ cu părțile interesate relevante.

Printre principiile esențiale ale CECP se numără următoarele:

- este necesar ca partenerii selectați să fie reprezentativi pentru părțile interesate relevante;
- procedurile de selecție trebuie să fie transparente și să țină seama de diferitele cadre instituționale și juridice ale statelor membre;
- partenerii ar trebui să fie implicați în pregătirea și în punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și a programelor; în acest scop, este necesar să se stabilească cerințe procedurale minime pentru a asigura o consultare la timp, în mod relevant și transparent (adică să existe timp suficient pentru consultare, să fie disponibile documentele etc.);
- partenerii ar trebui să fie reprezentați în comitetele de monitorizare a programelor pe parcursul întregului ciclu (adică pregătire, punere în aplicare, monitorizare și evaluare);
- eficacitatea punerii în aplicare a unui parteneriat ar trebui garantată prin consolidarea capacității instituționale a partenerilor relevanți, prin activități de consolidare a capacității care să vizeze partenerii sociali și organizațiile societății civile care sunt implicați în programe;
- este necesară facilitarea schimbului de experiență și a învățării reciproce, în special prin crearea unei comunități europene de practică pentru parteneriat, care să acopere toate fondurile ESI;
- rolul partenerilor în punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat, precum și performanța și eficacitatea parteneriatului în perioada de programare ar trebui să facă obiectul unei evaluări.

2. REGULAMENTUL DELEGAT AL COMISIEI(*)

Regulamentul delegat (UE) nr. 240/2014 al Comisiei din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (3),

întrucât:

- (1) Scopul prezentului regulament este de a prevedea un cod european de conduită pentru a sprijini și ajuta statele membre în organizarea de parteneriate pentru acorduri de parteneriat și programele sprijinite de Fondul european de dezvoltare regională (FEDER), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF). Aceste fonduri se derulează în prezent într-un cadru comun și sunt denumite „fonduri structurale și de investiții europene” (în continuare „fondurile ESI”).
- (2) Munca în parteneriat este un principiu deja stabilit în punerea în aplicare a fondurilor ESI. Parteneriatul implică o strânsă colaborare între autoritățile publice, partenerii economici și sociali și organizațiile societății civile la nivel național, regional și local, pe parcursul întregului ciclu de program, constând în pregătire, punerea în aplicare, monitorizare și evaluare.
- (3) Este necesar ca partenerii selectați să fie cei mai reprezentativi dintre părțile interesate relevante. Procedurile de selecție trebuie să fie transparente și să țină seama de diferitele cadre instituționale și juridice ale statelor membre și de competențele lor naționale și regionale.
- (4) Partenerii ar trebui să includă autorități publice, parteneri economici și sociali și organisme care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații din cadrul comunităților și organizații de voluntari, care pot influența în mod semnificativ sau care pot fi afectați în mod semnificativ de punerea în aplicare a acordului de parteneriat și a programelor. Ar trebui să se acorde atenție specială includerii grupurilor care pot fi afectate de programe, dar care întâmpină dificultăți în a le influența, în special comunitățile cele mai

⁽¹⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 320.

(*) Actul delegat va intra în vigoare la două luni după adoptarea sa, dacă Parlamentul European și Consiliul nu ridică vreo obiecție.

vulnerabile și cele marginalizate, care sunt cele mai expuse riscului de discriminare sau de excludere socială, în special persoanele cu handicap, imigranții și romii.

- (5) Pentru selectarea partenerilor, este necesar să se ia în considerare diferențele existente între acordurile de parteneriat și programe. Acordurile de parteneriat acoperă toate fondurile ESI care oferă sprijin pentru fiecare stat membru, în timp ce programele se referă exclusiv la fondurile ESI care contribuie la acestea. Caracterul relevant al partenerilor la acordurile de parteneriat trebuie evaluat ținând cont de utilizarea planificată a tuturor fondurilor ESI, în timp ce pentru programe este suficient ca partenerii să fie relevanți având în vedere utilizarea planificată a fondurilor ESI care contribuie la program.
- (6) Partenerii ar trebui să fie implicați în pregătirea și în punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și a programelor. În acest scop, este necesar să se stabilească principii fundamentale și bune practici privind consultarea la timp, în mod relevant și transparent a partenerilor în ceea ce privește analiza provocărilor și a nevoilor care trebuie abordate, selectarea obiectivelor și a priorităților pentru soluționarea acestora și structurile de coordonare și acordurile de guvernare pe mai multe niveluri necesare pentru aplicarea eficientă a politicii.
- (7) Partenerii ar trebui să fie reprezentați în comitetele de monitorizare a programelor. Normele care reglementează componența comitetelor și regulamentele de procedură ar trebui să promoveze continuitatea și dreptul de proprietate asupra de programării și punerii în aplicare și modalități de lucru clare și transparente, precum și promptitudinea și nediscriminarea.
- (8) Prin participarea lor activă în cadrul comitetelor de monitorizare, partenerii ar trebui să fie implicați în evaluarea rezultatelor privind diferitele priorități, rapoartele relevante privind programele și, după caz, cererile de propuneri.
- (9) Pentru a asigura un parteneriat eficient, este nevoie de sprijinirea partenerilor relevanți pentru a consolida capacitatea instituțională în vederea pregătirii și punerii în aplicare a programelor.
- (10) Comisia ar trebui să faciliteze schimbul de bune practici, consolidarea capacității instituționale și difuzarea rezultatelor relevante la nivelul statelor membre, al autorităților de gestionare și al reprezentanților partenerilor, prin crearea unei Comunități europene de practică pentru parteneriat care să acopere toate fondurile ESI.
- (11) Rolul partenerilor în punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și performanța și eficiența parteneriatului în perioada de programare ar trebui să facă obiectul unei evaluări de către statele membre.
- (12) Pentru a sprijini și ajuta statele membre în organizarea parteneriatului, Comisia ar trebui să pună la dispoziție exemple de bune practici deja existente în statele membre,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I **Dispoziții generale**

Articolul 1 **Obiect și domeniu de aplicare**

Prezentul regulament instituie Codul european de conduită privind parteneriatul pentru acordurile de parteneriat și programele sprijinite de fondurile de investiții și structurale europene.

Capitolul II

Principiile de bază privind procedurile transparente de urmat în vederea identificării partenerilor relevanți

Articolul 2

Reprezentativitatea partenerilor

Statele membre se asigură că partenerii menționați la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sunt cei mai reprezentativi pentru părțile interesate relevante și sunt desemnați ca reprezentanți autorizați în mod corespunzător, luând în considerare competența lor, capacitatea de a participa în mod activ și nivelul adecvat de reprezentare.

Articolul 3

Identificarea partenerilor relevanți pentru acordul de parteneriat

- (1) Pentru acordul de parteneriat, statele membre trebuie să identifice partenerii relevanți, cel puțin dintre:
- (a) autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente, inclusiv:
 - (i) autoritățile regionale, reprezentanții naționali ai autorităților locale și autoritățile locale care reprezintă cele mai mari orașe și zone urbane, ale căror competențe sunt legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI;
 - (ii) reprezentanți naționali ai instituțiilor de învățământ superior, furnizorii de educație și formare și centrele de cercetare, în vederea utilizării planificate a fondurilor ESI;
 - (iii) alte autorități publice naționale responsabile cu aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 4-8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în vederea utilizării planificate a fondurilor ESI; și, în special, organismele de promovare a egalității de tratament stabilite în conformitate cu Directiva 2000/43/CE a Consiliului ⁽²⁾, Directiva 2004/113/CE a Consiliului ⁽³⁾ și Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾;
 - (b) parteneri economici și sociali, inclusiv:
 - (i) organizații ale partenerilor sociali recunoscute la nivel național, în special organizațiile de tip confederativ generale și organizațiile sectoriale, ale căror sectoare sunt legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI;
 - (ii) camere de comerț naționale și asociații profesionale care reprezintă interesele generale ale industriilor și sectoarelor, în scopul utilizării planificate a fondurilor ESI și în vederea asigurării unei reprezentări echilibrate a întreprinderilor mari, medii, mici și a microîntreprinderilor, alături de reprezentanți ai economiei sociale;

⁽²⁾ Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică (JO L 180, 19.7.2000, p. 22).

⁽³⁾ Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii (JO L 373, 21.12.2004, p. 37).

⁽⁴⁾ Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (JO L 204, 26.7.2006, p. 23).

- (c) organisme care reprezintă societatea civilă, cum ar fi parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea incluziunii sociale, egalitatea dintre femei și bărbați și nediscriminarea, inclusiv:
 - (i) organisme care își desfășoară activitatea în domenii legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI și de aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 4-8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în funcție de reprezentativitatea lor și ținând seama de acoperirea geografică și tematică, de capacitatea de gestionare, de expertiză și de abordările inovatoare;
 - (ii) alte organizații sau grupuri care sunt afectate în mod semnificativ sau care ar putea fi afectate în mod semnificativ de implementarea fondurilor ESI, în special grupurile considerate ca fiind expuse riscului de discriminare și de excluziune socială.
- (2) În cazul în care autoritățile publice, partenerii economici și sociali, precum și organismele care reprezintă societatea civilă au înființat o organizație care regroupează interesele lor pentru a facilita participarea acestora la parteneriat („organizație-umbrelă”), acestea pot desemna un reprezentant unic pentru a prezenta punctele de vedere ale organizației-umbrelă în cadrul parteneriatului.

Articolul 4

Identificarea partenerilor relevanți pentru programe

- (1) Pentru fiecare program, statele membre trebuie să identifice partenerii relevanți, cel puțin dintre:
- (a) autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente, inclusiv:
 - (i) autoritățile regionale, reprezentanții naționali ai autorităților locale și autoritățile locale care reprezintă cele mai mari orașe și zone urbane, ale căror competențe sunt legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI care contribuie la program;
 - (ii) reprezentanți naționali sau regionali ai instituțiilor de învățământ superior, furnizorii de servicii de formare și consiliere și centrele de cercetare, în vederea utilizării planificate a fondurilor ESI care contribuie la program;
 - (iii) alte autorități publice responsabile cu aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 4-8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în vederea utilizării prevăzute a fondurilor ESI care contribuie la program și, în special, organismele de promovare a egalității de tratament, stabilite în conformitate cu Directiva 2000/43/CE, Directiva 2004/113/CE și Directiva 2006/54/CE;
 - (iv) alte organisme organizate la nivel național, regional sau local și autoritățile care reprezintă domeniile în care se efectuează investițiile teritoriale integrate și strategile de dezvoltare locală finanțate de program;

- (b) parteneri economici și sociali, inclusiv:
 - (i) organizații ale partenerilor sociali recunoscute la nivel național sau regional, în special organizațiile de tip confederativ generale și organizațiile sectoriale, ale căror sectoare sunt legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI care contribuie la program;
 - (ii) camere de comerț naționale sau regionale și asociații profesionale care reprezintă interesele generale ale industriilor și sectoarelor, în vederea asigurării unei reprezentări echilibrate a întreprinderilor mari, medii, mici și a microîntreprinderilor, alături de reprezentanți ai economiei sociale;
 - (iii) alte organisme similare organizate la nivel național sau regional;
- (c) organisme care reprezintă societatea civilă, cum ar fi parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea incluziunii sociale, a egalității dintre femei și bărbați și a nediscriminării, inclusiv:
 - (i) organisme care își desfășoară activitatea în domenii legate de utilizarea planificată a fondurilor ESI care contribuie la program și de aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 4-8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în funcție de reprezentativitatea lor și ținând seama de acoperirea geografică și tematică, de capacitatea de gestionare, de expertiză și de abordările inovatoare;
 - (ii) organisme care reprezintă grupurile de acțiune locală menționate în articolul 34 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
 - (iii) alte organizații sau grupuri care sunt semnificativ afectate sau care ar putea fi afectate în mod semnificativ de implementarea fondurilor ESI; în special, grupurile considerate ca fiind expuse riscului de discriminare și de excludere socială.
- (2) În ceea ce privește programele de cooperare teritorială europeană, statele membre pot implica în parteneriat:
 - (i) grupări europene de cooperare teritorială care își desfășoară activitatea în zona vizată de programul transfrontalier sau transnațional respectiv;
 - (ii) autorități sau organisme care sunt implicate în dezvoltarea sau în punerea în aplicare a unei strategii macroregionale sau de bazin maritim în zona vizată de program, inclusiv coordonatorii de domenii prioritare pentru strategiile macroregionale.
- (3) În cazul în care autoritățile publice, partenerii economici și sociali, precum și organismele care reprezintă societatea civilă au stabilit o organizație-umbrelă, acestea pot desemna un reprezentant unic pentru a prezenta punctele de vedere ale organizației-umbrelă în cadrul parteneriatului.

Capitolul III

Principiile de bază și bunele practici privind implicarea partenerilor relevanți în pregătirea acordurilor de parteneriat și a programelor

Articolul 5

Consultarea partenerilor relevanți în vederea pregătirii acordului de parteneriat și a programelor

- (1) Pentru a asigura transparența și implicarea efectivă a partenerilor relevanți, statele membre și autoritățile de gestionare îi vor consulta pe aceștia cu privire la procesul și calendarul de pregătire a acordului de parteneriat și a programelor. Astfel, ele trebuie să le informeze pe larg cu privire la conținutul acestora și eventualele modificări conexe.
- (2) În ceea ce privește consultarea partenerilor relevanți, statele membre trebuie să țină cont de necesitatea următoarelor aspecte:
 - (a) informații oportune și acces ușor la informațiile pertinente;
 - (b) suficient timp pentru parteneri pentru a analiza și prezenta observații cu privire la principalele documente pregătitoare și proiectul de acord de parteneriat și proiectele de program;
 - (c) canale disponibile prin care partenerii pot pune întrebări, pot aduce contribuții și sunt informați cu privire la modul în care propunerile lor au fost luate în considerare;
 - (d) difuzarea rezultatelor consultării.
- (3) În ceea ce privește programele de dezvoltare rurală, statele membre trebuie să țină seama de rolul pe care rețelele rurale naționale, stabilite în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁵⁾, îl pot juca implicând partenerii relevanți.
- (4) În cazul în care au fost stabilite acorduri formale între diferitele niveluri de guvernare mai jos de nivelul național, statul membru trebuie să ia în considerare aceste acorduri de guvernare la mai multe niveluri, în conformitate cu cadrul său juridic și instituțional.

Articolul 6

Pregătirea acordului de parteneriat

Statele membre implică parteneri relevanți, în conformitate cu cadrul lor juridic și instituțional, în pregătirea acordului de parteneriat, în special în ceea ce privește:

- (a) analiza decalajelor, a nevoilor de dezvoltare și a potențialului de creștere, ținând cont de obiectivele tematice, inclusiv cele vizate de recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări;
- (b) rezumatele condițiilor *ex-ante* ale programelor și principalele constatări ale eventualelor evaluări *ex-ante* ale acordului de parteneriat, realizate la inițiativa statului membru;

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (JO L 347, 20.12.2013, p. 487).

- (c) alegerea obiectivelor tematice și alocarea orientativă a fondurilor ESI și principalele rezultate preconizate;
- (d) lista programelor și mecanismele la nivel național și regional pentru a asigura coordonarea fondurilor ESI între ele și cu alte instrumente de finanțare europene și naționale și cu Banca Europeană de Investiții;
- (e) dispozițiile luate pentru a se asigura o abordare integrată a utilizării fondurilor ESI pentru dezvoltarea teritorială a zonelor urbane, rurale, de coastă și a zonelor de pescuit, precum și a zonelor cu caracteristici teritoriale deosebite;
- (f) dispozițiile luate pentru a se asigura o abordare integrată în ceea ce privește nevoile specifice din zonele geografice cele mai afectate de sărăcie și ale grupurilor-țintă care prezintă cel mai ridicat risc de discriminare sau excludere, în special ale comunităților marginalizate;
- (g) punerea în aplicare a principiilor orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 7

Informații privind implicarea partenerilor relevanți în acordul de parteneriat

Statele membre se vor asigura că acordul de parteneriat dispune cel puțin de următoarele informații:

- (a) lista partenerilor implicați în pregătirea acordului de parteneriat;
- (b) acțiunile adoptate pentru a asigura participarea activă a partenerilor, inclusiv acțiunile întreprinse în ceea ce privește accesibilitatea, în special pentru persoanele cu handicap;
- (c) rolul partenerilor în pregătirea acordului de parteneriat;
- (d) rezultatele consultării cu partenerii și o descriere a valorii sale adăugate în pregătirea acordului de parteneriat.

Articolul 8

Pregătirea programelor

Statele membre vor implica parteneri relevanți, în conformitate cu cadrul lor juridic și instituțional, în pregătirea programelor, în special în ceea ce privește:

- (a) analiza și identificarea nevoilor;
- (b) definirea sau selectarea de priorități și obiective specifice conexe;
- (c) alocarea fondurilor;
- (d) definirea indicatorilor specifici ai programelor;

- (e) punerea în aplicare a principiilor orizontale, astfel cum acestea sunt definite la articolele 7 și 8 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (f) componența comitetului de monitorizare.

Articolul 9

Informații privind implicarea în programe a partenerilor relevanți

Statele membre trebuie să prevadă pentru programe cel puțin următoarele informații:

- (a) acțiunile întreprinse cu scopul de a implica partenerii relevanți în pregătirea programelor și în modificările acestora;
- (b) acțiunile planificate pentru a asigura participarea partenerilor în punerea în aplicare a programelor.

Capitolul IV

Bune practici privind formularea normelor referitoare la apartenența la comitetele de monitorizare și la procedurile interne ale acestora

Articolul 10

Normele privind apartenența la comitetul de monitorizare

- (1) Atunci când formulează normele privind apartenența la comitetul de monitorizare, statele membre trebuie să ia în considerare implicarea partenerilor care au participat la pregătirea programelor și să urmărească să promoveze egalitatea dintre bărbați și femei și nediscriminarea.
- (2) În ceea ce privește comitetele de monitorizare ale programelor de cooperare teritorială europeană, partenerii pot fi reprezentați de organizații-umbrelă la nivel european sau transnațional pentru programele de cooperare interregională și transnațională. Statele membre pot implica parteneri în lucrările comitetului de monitorizare, în special prin participarea acestora în cadrul comitetelor de coordonare la nivel național, organizate în statele membre participante.

Articolul 11

Regulamentul de procedură al comitetului de monitorizare

Atunci când formulează regulamentul de procedură, comitetele de monitorizare trebuie să ia în considerare următoarele elemente:

- (a) drepturile de vot ale membrilor;
- (b) convocarea la reuniuni și transmiterea de documente, care, ca regulă generală, trebuie făcute înainte cu cel puțin 10 zile lucrătoare;
- (c) modalitățile de publicare și accesibilitatea documentele pregătitoare prezentate comitetelor de monitorizare;

- (d) procedura privind adoptarea, publicarea și accesibilitatea minutilor;
- (e) modalitățile de înființare și activitățile grupurilor de lucru în cadrul comitetelor de monitorizare;
- (f) dispozițiile privind conflictul de interese al partenerilor implicați în activitatea de monitorizare și evaluare și în cererile de propuneri;
- (g) condițiile, principiile și dispozițiile privind normele de rambursare, posibilitatea de consolidare a capacităților și utilizarea asistenței tehnice.

Capitolul V

Principiile majore și bunele practici privind implicarea partenerilor relevanți în pregătirea cererilor de propuneri, a rapoartelor privind progresele înregistrate și în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programelor

Articolul 12

Obligațiile privind protecția datelor, confidențialitatea și conflictul de interese

Statele membre trebuie să se asigure că partenerii implicați în pregătirea cererilor de propuneri, a rapoartelor privind progresele înregistrate și în monitorizarea și evaluarea programelor sunt conștienți de obligațiile care le revin în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, confidențialitatea și conflictele de interese.

Articolul 13

Implicarea partenerilor relevanți în pregătirea cererilor de propuneri

Autoritățile de management trebuie să ia măsuri adecvate pentru a evita potențialele conflicte de interese în ceea ce privește implicarea partenerilor relevanți în pregătirea cererilor de propuneri sau în evaluarea lor.

Articolul 14

Implicarea partenerilor relevanți în pregătirea rapoartelor privind progresele înregistrate

Statele membre trebuie să implice partenerii relevanți în pregătirea rapoartelor privind progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a acordului de parteneriat menționat la articolul 52 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în special în ceea ce privește evaluarea rolului partenerilor în punerea în aplicare a acordului de parteneriat și avizele emise de parteneri în timpul consultării, inclusiv, dacă este cazul, descrierea modului în care avizele partenerilor au fost luate în considerare.

Articolul 15

Implicarea partenerilor relevanți în monitorizarea programelor

Autoritățile de management trebuie să implice partenerii, în cadrul comitetului de monitorizare și în lucrările grupurilor de lucru corespunzătoare, în evaluarea performanței programului, inclusiv concluziile evaluării rezultatelor, precum și în pregătirea rapoartelor anuale de punere în aplicare privind programele.

Articolul 16

Implicarea partenerilor în evaluarea programelor

- (1) Autoritățile de management trebuie să implice partenerii relevanți în evaluarea programelor în cadrul comitetelor de monitorizare și, după caz, în grupurile de lucru specifice stabilite de comitetele de monitorizare în acest scop.
- (2) Autoritățile de management pentru programele sprijinite de Fondul european de dezvoltare regională (FEDER), Fondul social european (FSE) și Fondul de coeziune consultă partenerii cu privire la rapoartele care sintetizează rezultatele evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare, în conformitate cu articolul 114 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Capitolul VI

Domeniile, temele și bunele practici privind utilizarea fondurilor esi pentru consolidarea capacității instituționale a partenerilor relevanți și rolul comisiei în diseminarea bunelor practici

Articolul 17

Consolidarea capacității instituționale a partenerilor relevanți

- (1) Autoritatea de gestionare examinează dacă este necesar să se facă uz de asistență tehnică pentru a sprijini consolidarea capacității instituționale a partenerilor, în special în ceea ce privește micile autorități locale, partenerii economici și sociali și organizațiile neguvernamentale, cu scopul de a le ajuta să poată participa în mod activ la pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programelor.
- (2) Sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi sub formă de, printre altele, ateliere specializate, sesiuni de formare, structuri de coordonare și de rețea sau contribuții la costul participării la reuniuni privind pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programului.
- (3) Pentru programele de dezvoltare rurală, sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi furnizat prin intermediul rețelei rurale naționale stabilite în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- (4) Pentru programele FSE, autoritățile de gestionare din regiunile mai puțin dezvoltate sau în tranziție ori din statele membre eligibile pentru sprijinul acordat din Fondul de coeziune se asigură că, în funcție de necesitate, sunt alocate resursele FSE necesare pentru consolidarea capacităților partenerilor sociali și a organizațiilor neguvernamentale care participă la programe.
- (5) Pentru cooperarea teritorială europeană, sprijinul menționat la alineatele (1) și (2) poate viza, de asemenea, sprijinirea partenerilor pentru a-și consolida capacitatea instituțională în vederea participării la activități de cooperare internațională.

Articolul 18

Rolul Comisiei în diseminarea bunelor practici

- (1) Comisia instituie un mecanism de cooperare denumit Comunitatea europeană de practică pentru parteneriat, care va fi comună fondurilor ESI și accesibilă statelor membre interesate, autorităților de gestionare și organizațiilor care reprezintă partenerii la nivelul Uniunii.

Comunitatea europeană de practică pentru parteneriat facilitează schimbul de experiență, consolidarea capacităților, precum și difuzarea rezultatelor relevante.

- (2) Comisia pune la dispoziție exemple de bune practici în organizarea parteneriatului.
- (3) Schimbul de experiență privind identificarea, transferul și difuzarea de bune practici și de abordări inovatoare în ceea ce privește punerea în aplicare a programelor de cooperare interregională și a acțiunilor menționate la articolul 2 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁾ cuprinde experiența privind parteneriatul în programele de cooperare.

Capitolul VII **Dispoziții finale**

Articolul 19 Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 7 ianuarie 2014.

Pentru Comisie
Președintele
José Manuel BARROSO

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

3. BUNE PRACTICI PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A PRINCIPIULUI DE PARTENERIAT ÎN PROGRAMELE FINANȚATE DE FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE

Bune practici pentru proceduri transparente de urmat pentru a identifica partenerii relevanți

În **România**, pentru pregătirea perioadei 2007-2013, autoritatea de management a FSE a fost responsabilă cu efectuarea unei analize contextuale înainte de aderarea țării la UE. Această analiză a servit drept document de programare-cheie pentru cadrul de referință strategic național (CRSN) și programele operaționale. Pe lângă necesitatea de a lucra în parteneriat cu actorii politici cei mai relevanți pentru exercițiul de programare la nivel național, a reieșit în mod clar că erau necesare mecanisme de parteneriat la nivel regional și local pentru consolidarea capacității de luare a deciziilor și de punere în aplicare. A fost realizată o analiză de fond în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și incluziunea socială în fiecare regiune, prin reuniuni și discuții cu actorii relevanți la nivel regional și județean. În regiunea de nord-est, de exemplu, au fost implicați mai mult de 200 de actori⁽⁷⁾.

În **Ungaria**, pentru pregătirea perioadei 2007-2013, metodologia pentru consultarea publică privind CRSN a fost instituită în urma recomandărilor formulate de organizațiile societății civile. Aproximativ 4000 de organizații partenere (inclusiv sindicate, grupuri de interese ale salariaților și ONG-uri, reprezentanți ai întreprinderilor, reprezentanți din domeniul educației și științei) au fost invitate să își formuleze opinia cu privire la orientarea CRSN și a programelor operaționale (PO). Publicul larg a putut, de asemenea, să aibă acces la

CRSN și la PO-uri și să formuleze observații prin intermediul unei pagini web. Au fost organizate ateliere pentru a discuta despre proiectele de texte cu partenerii profesionali și sociali și cu reprezentanții ministeriali⁽⁸⁾.

Bune practici pentru implicarea diferitelor categorii de parteneri în pregătirea acordului de parteneriat și a programelor, pentru furnizarea de informații privind implicarea lor și diversele etape de punere în aplicare

În **Regatul Unit**, între 2007 și 2013, partenerii au participat deja la consultări în diferite stadii din ciclul de programare. Pentru noua perioadă de programare 2014-2020, guvernul britanic a publicat orientări privind strategiile de investiție ale Uniunii Europene, pentru a explica rolul pe care îl vor avea partenerii, sprijinul de care aceștia vor dispune și calendarul de punere în aplicare.

În **Letonia**, pregătirile pentru perioada 2014-2020 au implicat un amplu proces transparent de participare publică referitor la planul național de dezvoltare. Au fost organizate reuniuni de informare cu privire la parteneriat în programare. În plus, a existat posibilitatea de a formula comentarii cu privire la negocierile dintre reprezentanții statelor membre și Comisia Europeană. De asemenea, la Ministerul de Finanțe, a avut loc o reuniune de follow-up pentru a discuta observațiile partenerilor sociali.

⁽⁷⁾ Comunitatea de practică privind parteneriatul din cadrul FSE, ghidul intitulat „Modul în care autoritățile de management ale FSE și organismele intermediare susțin parteneriatul” (How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership), 2011.

⁽⁸⁾ Comunitatea de practică privind parteneriatul din cadrul FSE, ghidul intitulat „Modul în care autoritățile de management ale FSE și organismele intermediare susțin parteneriatul” (How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership), 2011.

Pentru perioada de programare 2014-2020, în **Franța**, instanța națională de pregătire a acordului de parteneriat a lansat o consultare publică oficială înainte de a elabora acordul de parteneriat francez. Aproximativ 80 de organizații care reprezintă statul, autorități locale, parteneri sociali, societatea civilă și actori economici au luat parte la ateliere tematice în martie și aprilie 2013, pentru a contribui la elaborarea acordului. Un parteneriat național, alcătuit din 300 de organizații reprezentând diferite părți interesate, a fost invitat să prezinte contribuții scrise la un document de consultare redactat de DATAR (Delegația interministerială pentru amenajarea teritoriului și atractivitate regională).

Bune practici pentru normele de adeziune și procedurile interne ale comitetelor de monitorizare

În **Republica Cehă**, pentru perioada de programare 2007-2013, fiecare organizație cehă relevantă a fost în măsură să desemneze reprezentanți în cadrul comitetelor de monitorizare. Fiecare desemnare, însoțită de un curriculum vitae și de o scrisoare de motivație, a fost trimisă către organismul național de coordonare pentru ONG-uri, Consiliul guvernamental pentru ONG-uri non-profit. Comitetul pentru afaceri europene din cadrul Consiliului a confirmat desemnările pentru comitetele de monitorizare.

În **landul Mecklenburg-Vorpommern din Germania**, pentru perioada de programare 2007-2013, comitetul de monitorizare este responsabil pentru toate fondurile UE. Acesta este format din reprezentanți la nivel înalt din sectorul privat (de exemplu, sindicate, patronate, întreprinderi mici, camere de comerț, asociații de agricultori, de mediu și de protecție socială). Acesta se întrunește frecvent, de cinci-șase ori pe an. Comitetul de monitorizare are un cuvânt de spus în luarea deciziilor privind proiectele propuse și partenerii publici și privați au același număr de voturi. Sistemul participativ include, de asemenea, grupuri de lucru și alte organisme consultative.

În **Danemarca**, deciziile comitetului de monitorizare privind programul de dezvoltare rurală pentru 2007-2013 sunt întotdeauna luate pe bază de consens. În practică, nu are loc niciun vot.

Bune practici pentru implicarea partenerilor în pregătirea cererilor de propuneri, a rapoartelor privind progresele înregistrate, în procesul de monitorizare și de evaluare a programelor

În perioada de programare 2007-2013, în **Grecia**, Confederația națională a persoanelor cu handicap (NCDP), în calitate de membru cu drept de vot în comitetul de monitorizare, a controlat buna aplicare a criteriilor de accesibilitate în toate comunicările, procedurile de ofertare etc. Aceste criterii nu erau obligatorii pentru aprobarea cererilor de sprijin din partea fondurilor structurale.

În **Polonia**, există un grup de lucru pentru societatea civilă în cadrul Comitetului de coordonare al cadrului de referință strategic național (CRSN), care formulează avize și recomandări privind punerea în aplicare a politicilor orizontale; monitorizează respectarea strategiei poloneze de dezvoltare națională în cadrul programelor operaționale; monitorizează sistemele de gestionare și control pentru PO; monitorizează punerea în aplicare a principiilor de egalitate de gen și de dezvoltare durabilă în cadrul PO.

În **Portugalia**, comitetul de monitorizare instituit pentru perioada 2007-2013 are posibilitatea de a formula un aviz cu privire la rapoartele de evaluare care sunt discutate în cadrul reuniunilor sale. În plus, diverși parteneri au adus o contribuție importantă la planul de acțiune care a trebuit să fie elaborat pentru a pune în aplicare recomandările formulate în rapoartele de evaluare.

Bune practici pentru consolidarea capacității instituționale a partenerilor

În **sudul Italiei**, a fost creată o structură de sprijin finanțată prin asistență tehnică, pentru a îmbunătăți implicarea partenerilor economici și sociali în programele regionale și sectoriale. De asemenea, partenerii economici și sociali au creat și gestionat cu succes un proiect de asistență tehnică, în perioada 2000-2006, finanțat de FEDER și având drept principal

obiectiv îmbunătățirea cunoștințelor cu privire la programele de dezvoltare și consolidarea capacității lor de a participa.

Pentru programul operațional 2007-2013 pentru **nord-vestul Angliei**, grupul tehnic al FEDER din Liverpool este sprijinit de doi agenți locali angajați prin finanțare pentru asistență tehnică și de autoritatea de management, care oferă informații în materie de gestionare referitoare la programul operațional (cheltuieli, rezultate etc.). Aceștia participă la ședințele grupului tehnic cu titlu consultativ.

În **Polonia**, rețeaua tematică națională pentru parteneriat a fost creată în iunie 2010 pentru a-i sprijini pe membrii comitetelor de monitorizare, cu scopul de a ameliora eficiența activităților lor și de a elimina problemele legate de punerea în aplicare a fondurilor structurale. Rețeaua se bucură de sprijinul ministerului pentru dezvoltare regională din Polonia. Costul rețelei este acoperit de programul operațional de asistență tehnică 2007-2013. Rețeaua organizează o conferință națională anuală și reuniuni regionale. Aceasta efectuează analize, împărtășește expertiza sa bazată pe studii tematice, organizează un concurs pentru comitetul de monitorizare privind bunele practici de parteneriat, precum și activități de formare. Rețeaua permite un schimb orizontal de informații, cu ajutorul unei baze de date, gestionată de ministerul dezvoltării regionale.

În **Portugalia**, confederația industriei portugheze a realizat un proiect în cadrul programului operațional „Potențialul uman”, finanțat prin FSE pentru perioada 2007-2013. Acest proiect urmărește să îmbunătățească capacitățile de dialog social, să consolideze și să extindă reprezentativitatea confederației și să consolideze activitățile acesteia la nivel internațional. Proiectul vizează mai ales structura confederației și a entităților

asociate, inclusiv asociațiile sectoriale, multisectoriale și regionale, precum și camerele de comerț și industrie.

Bune practici pentru evaluarea de către statele membre a punerii în aplicare a parteneriatului și a valorii sale adăugate

După perioada de programare 2007-2013, în **Regatul Unit**, consiliul municipal al orașului Birmingham, *Greater Birmingham* și parteneriatul de întreprinderi locale din Solihull (*Solihull Local Enterprise Partnership*) intenționează să prezinte un raport guvernului britanic care va include recomandări privind modalitatea cea mai eficientă de punere în aplicare a noilor dispoziții în materie de guvernare și de parteneriat pentru fondurile structurale ale UE.

Rolul Comisiei în diseminarea bunelor practici

În perioada 2007-2013, **comunitatea de practică privind parteneriatul**, finanțată de FSE, era o rețea a autorităților de management ale FSE și a organismelor intermediare din nouă state membre. Această rețea a făcut schimburi de experiență cu privire la diferitele modalități de implementare a parteneriatelor cu ajutorul metodei de evaluare a „prietenului critic”, punând accentul în special pe procesele și pe acțiunile de guvernare. Comunitatea de practică privind parteneriatul a fost cofinanțată prin alocări pentru asistență tehnică, la inițiativa Comisiei. Rețeaua a prezentat mai multe rapoarte privind lecțiile-cheie, a creat un portal de internet cu o bază de date care conține experiențele de parteneriat și a publicat un ghid privind parteneriatul la începutul anului 2012.

Comisia Europeană

Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene

2014 — 19 p. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-35246-1 – doi:10.2767/53154 (Print)

ISBN 978-92-79-35223-2 – doi:10.2767/47256 (PDF)

**CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE
UNIUNII EUROPENE?**

Publicații gratuite:

- un singur exemplar: pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 0080067891011 (gratuit în toată UE) (*).

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Abonamente:

- de la agenții de vânzări ai Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene (http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm).

CODUL EUROPEAN DE CONDUITĂ REFERITOR LA PARTENERIAT, ÎN CADRUL FONDURILOR STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE

Parteneriatul, unul dintre principiile esențiale ale gestionării fondurilor Uniunii Europene, implică o colaborare strânsă între autoritățile publice de la nivel național, regional și local din statele membre, precum și cu partenerii sociali, cu ONG-urile și cu alte părți interesate relevante. Deși parteneriatul constituie o parte integrantă a politicii de coeziune, feedbackul primit de la părțile interesate arată că aplicarea sa prezintă diferențe mari la nivelul UE. Codul european de conduită referitor la principiul parteneriatului stabilește un set comun de standarde pentru a intensifica procesul de consultare, participarea și dialogul cu partenerii în vederea programării și a punerii în aplicare a fondurilor structurale și de investiții europene (ESIF). Codul de conduită vizează întărirea legăturilor dintre statele membre și partenerii de proiect, cu scopul de a facilita schimbul de informații, de experiență, de rezultate și de bune practici în noua perioadă de programare. Această publicație este disponibilă în format electronic în toate limbile oficiale ale Uniunii Europene.

Pentru informații suplimentare privind FSE, accesați:

<http://ec.europa.eu/esf>

Puteți descărca publicațiile noastre sau vă puteți abona gratuit la adresa

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Dacă doriți să aflați periodic noutăți despre Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, abonați-vă la buletinul de informare gratuit Europa socială la adresa

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<http://ec.europa.eu/social/>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

